

**АСОЦИАЦИЯ
ПО ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ
НА ОБОСОБЕНАТА ТЕРИТОРИЯ, ОБСЛУЖВАНА ОТ „ВИК“ ООД
РУСЕ**

Рег. № ВиК-01-4
21.03.2019 г.

**ДО
Г-Н ГАЛИН ГРИГОРОВ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ РУСЕ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АСОЦИАЦИЯТА ПО ВиК НА
ОБОСОБЕНАТА ТЕРИТОРИЯ, ОБСЛУЖВАНА ОТ
„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ“ООД-РУСЕ**

**Г-Н ВАЛЕНТИН ВЕЛИКОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БОРОВО**

**Г-Н ДИМИТЪР СЛАВОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БЯЛА**

**Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕТОВО**

**Г-Н БОЖИДАР БОРИСОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ**

**Г-Н ГЕОРГИ МИЛАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ИВАНОВО**

**Г-Н ПЛАМЕН СТОИЛОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА РУСЕ**

**Г-Н ВАЛЕНТИН АТАНАСОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА СЛИВО ПОЛЕ**

**Г-Н ПЕТЪР ПЕТРОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ЦЕНОВО**

**Д-Р, ИНЖ. САВА САВОВ
УПРАВИТЕЛ НА „ВиК“ ООД-РУСЕ**

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

ОТНОСНО: Отговор на писмо на „ВиК“ ООД – Русе с рег. № К-521/12.02.2019 г. по приемане на инвестиционни ВиК обекти, съгласно сключения Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги /Договора/, между Асоциацията по ВиК на обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД-Русе /АВиК-Русе; Асоциацията/ и „ВиК“ ООД-Русе, в сила от 01.01.2016 г., разгледано спрямо изискванията на Закона за данък добавена стойност /ЗДДС/ и Закона за корпоративното подоходно облагане /ЗКПО/

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГРИГОРОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КМЕТОВЕ НА ОБЩИНИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН САВОВ,**

Както е известно, съгласно изискванията на Закона за водите, е сключен между „ВиК“ ООД-Русе и Асоциацията по ВиК - Русе, Договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги, в сила от 01.01.2016 г. /Договора/. Асоциацията по ВиК-Русе действа

от името и за сметка на собствениците на публични ВиК активи – държавата и общините, за възлагане от страна на Асоциацията към оператора, на дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и предоставянето на ВиК услуги на потребителите, срещу заплащане.

Съгласно Договора, срещу предоставено му от публичните собственици изключително право да стопанисва, поддържа и експлоатира ВиК системите и съоръженията, ВиК операторът се задължава да извърши за своя сметка и изграждане на нова ВиК инфраструктура и/или рехабилитация и реконструкция на съществуващата такава, до постигане на определеното в договора задължително ниво на инвестициите.

По повод разглеждането в светлината на ЗДДС на сключените между ВиК операторите и Асоциациите Договори, са и дадените от Министерство на финансите указания под № УК—1/ 15.01.2014 г. и указания на Министерството на регионалното развитие и благоустройството под № 91.00-87 от 13.10.2017 г. и от 11.12.2017 г.. Екипът на Асоциацията по ВиК – Русе е предоставил посочените по-горе указания на всички общини и Областна администрация, като ги е оповестил и на електронната страница на Асоциацията.

Разгледани през призмата на ЗДДС, правата и задълженията по сключения Договор определят две облагаеми сделки, явяващи се бартерни, поради липсата на договорирано плащане за всяка една от тях:

Първо определящата – предоставеното от държавата и общините към ВиК оператора изключително право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, тяхна публична собственост и

Последващата я като разплащателна сделка – ВиК операторът да извърши за своя сметка изграждане на нова ВиК инфраструктура и/или рехабилитация и реконструкция на съществуващата такава, до постигане на договорираното задължително ниво на инвестициите.

При изграждането от страна на ВиК оператора на ВиК системи и съоръжения, публична собственост и/или реконструкция на съществуващи такива, „ВиК“ ООД – Русе се явява изпълнител, а публичните собственици /държавата и общините/ се явяват възложители, при което е задължително спазване на процедури изискуеми от Закона за държавната собственост /ЗДС/, Закона за общинската собственост /ЗОС/, Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор /ЗФУКПС/.

Това определя задължението на всеки публичен собственик – Областна администрация или общината „Х“, да назначи комисия, която своевременно да осъществява контрол и да потвърждава възможността за приемане на инвестициите, като комисията не е задължително да се сформира за всяка отделна инвестиция, а може да е за определен период /месец, тримесечие, полугодие и/или година/, в зависимост от предпочитанията и начина на организация на работата с ВиК оператора. В комисията, освен представители на публичния собственик, е за препоръчително да бъдат включени и представители на АВиК-Русе и „ВиК“ ООД – Русе.

След приключване на проверката от комисията, същата съставя и подписва протокол, който трябва да съдържа най-малко информация за задачата на комисията, констатираното от нея по време на работата ѝ, предложения във връзка с провеждане на процедурата по приемане на инвестицията/ите. Ако комисията констатира пропуски и нередности, същата следва да определи срок в който операторът да ги отстрани, за да се приеме инвестицията. Ако е невъзможно отстраняването на същите и това води до незаконосъобразни действия и нарушаване на националното и европейско законодателство, комисията може да одобри само част от инвестицията и/или да я отхвърли изцяло.

Когато комисията потвърди възможността за приемане на конкретната инвестиция/ии, следва да се подпише между ВиК оператора и публичния собственик приемо-предавателен протокол, който документира прехвърляне от ВиК оператора към публичния собственик на извършените от оператора инвестиции, като част от приетото задължително /минимално/ тяхно ниво по Договора.

Породено от изискванията на ЗМСМА, Общинският съвет е компетентния орган, който приема решения за придобиване, управление и разпореждане с общинското имущество и определя конкретните правомощия на кмета на общината, то в случаите когато инвестицията е направена във ВиК актив, общинска собственост, подписването на приемо-предавателен протокол задължително се предхожда от следните действия:

Кмета, пред когото комисията е потвърдила възможността за приемане на извършената от оператора инвестиция, следва да предложи пред съответния Общински съвет да вземе решение за приемане и одобрение в собственост на общината на конкретната инвестиция, след което ВиК актива да премине в управление на Асоциацията и чрез нея се предаде за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК оператора с допълване и/или актуализиране на Приложение № 1 от Договора.

Приемо-предавателния протокол се подписва между ВиК оператора и кмета на съответната община, след изтичане на срока за обжалване на решението на Общинския съвет.

При тези две облагаеми сделки - предоставеното от държавата и общините към ВиК оператора изключително право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и в отговор ВиК операторът да извърши за своя сметка изграждане на нова ВиК инфраструктура и/или рехабилитация и реконструкция на съществуващата такава, до постигане на договореното задължително ниво на инвестициите, съгласно ЗДДС са налице две хипотези:

- **Ако ВиК операторът е извършил в рамките на годината инвестиция във ВиК активи**, то датата на приемането ѝ, с подписване на приемо-предавателния протокол, е датата на събитието и за двете сделки, т.е. и двете страни /ВиК операторът и публичния собственик/ следва да издадат в 5-дневен срок от датата на подписване на протокола, насрещни данъчни фактури със стойността на извършената инвестиция.

Пример: с приемо-предавателни протоколи приети извършени инвестиции в публична държавна собственост за 200 000 лева, без ДДС и за община „Х“ – 120 000 лева, без ДДС, фактурирани насрещно в 5-дневен срок от подписването на протоколите за приемане от ВиК оператора и Областна администрация за 200 000 лева и от ВиК оператора и община „Х“ за 120 000 лева.

- **Ако ВиК операторът не е извършил или не е предоставил с приемо-предавателен протокол извършените инвестиции** – сделката по предоставеното право, по своя характер, е с непрекъснато изпълнение и с продължителност за период, по-дълъг от една година, за който не е налице дължимост за плащане за период, по-дълъг от една година /Договорът е сключен за 15 години/. Съгласно определеното по реда на ЗДДС, за такива доставки се счита, че данъчното събитие настъпва в края на всяка календарна година, което задължава държавата и/или общините, поради настъпилото данъчно събитие към 31.12., да издадат, не по късно от 5 дена от края на календарната година, данъчна фактура към получателя “ВиК“ ООД-Русе за предоставеното правото на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, публична държавна и общинска собственост. Съгласно изискванията на ЗДДС, фактурираната стойност на тази сделка е равно на размера на договорената инвестиция, която по Приложение II към приетото и подписано на 25.01.19 г. Допълнително споразумение № 1 към Договора е минималното ниво на инвестициите за съответната година, на съответния публичен собственик, по видове дейности, които се е задължил да извърши ВиК оператора.

Пример: в рамките на м. януари следващата година /или към 31.12.на предходната/ публичния собственик на ВиК системите и съоръженията – държавата в лицето на Областна администрация, следва да издаде данъчна фактура към ВиК оператора със стойността на договореното за предходната година минимално ниво за извършване на инвестиции конкретно за него, напр. 180 000 лева, без ДДС и съответно общината „Х“ да издаде данъчна фактура с приетото за нея минимално ниво на инвестиции за съответната година, например в размер на 150 000 лева, без ДДС.

В същия данъчен период, м. януари следващата година /или към 31.12.на предходната/ „ВиК“ ООД-Русе, съгласно изискванията на ЗДДС за бартерни сделки, следва да издаде

към съответния собственик – Областна администрация или общината „Х“, данъчна фактура за авансово плащане на предоставеното му за предходната година изключително право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, със същата стойност от 180 000 лева, без ДДС и към община „Х“ за 150 000 лева, без ДДС.

Съобразно изискванията на ЗДДС, данъчното събитие на втората сделка – предаване от страна на ВиК оператора към публичните собственици – Областна администрация или общината „Х“, на извършеното за негова сметка изграждане на нова ВиК инфраструктура и/или рехабилитация и реконструкция на съществуващата такава, до постигане на договореното задължително ниво на инвестициите, възниква към момента на подписване на приемо-предавателния протокол. **В 5-дневен срок от датата на подписване на приемо-предавателния протокол „ВиК“ ООД-Русе следва да издаде окончателна данъчна фактура със стойността на приетите по приемо-предавателен протокол инвестиции, в която да бъде приспаднало авансовото плащане.**

В същия данъчен период, 5 дена след подписване на приемо-предавателния протокол, публичните собственици – държава и/или общини, следва да издадат съответно данъчно дебитно или данъчно кредитно известие за коригиране сделката на предоставеното право до стойността на фактически приетите инвестиции.

Пример: - на Областна администрация с приемо-предавателен протокол са предадени инвестиционни обекти за 200 000 лева, без ДДС, при което ВиК оператора следва да издаде окончателна данъчна фактура за 200 000 лева, без ДДС, от която да приспадне авансовото плащане за 180 000 лева, а Областна администрация да издаде данъчно дебитно известие за 20 000 лева, без ДДС;

- на община „Х“ с приемо-предавателен протокол са предадени инвестиционни обекти за 120 000 лева, без ДДС, при което ВиК оператора следва да издаде окончателна данъчна фактура за 120 000 лева, без ДДС, от която да приспадне авансовото плащане за 150 000 лева, а община „Х“ следва да издаде данъчно кредитно известие за 30 000 лева, без ДДС.

Изисквания по ЗКПО

Доставката на предоставеното право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, публична собственост, реализира приходи на публичните собственици / държавата и общините/, които по смисъла на чл. 1 от Търговския закон представляват приходи от услуги, защото ВиК активите, публична собственост, се предоставят редовно, по занятие и срещу възнаграждение. По смисъла на ЗКПО, тези приходи са облагаеми и с данък върху приходите на бюджетните предприятия. **Това задължава публичния собственик на ВиК активи /държавата и/или общините/ да начисли към края на календарната година и реално разплати в срок до 31.03 на следващата година към бюджета, данък върху приходите, изчислен по данъчните ставки, определени от ЗКПО, върху приходи, остойностени с размера на приетите в рамките на календарната година, с приемо-предавателен протокол, инвестиции или с размера на приетото минимално ниво на инвестициите за съответната година, ако те са приети през следващи отчетни периоди.**

За отминалите по сключения Договор години – 2016 г., 2017 г. и 2018 г., публичните собственици – държава и общини, са издали през данъчните периоди – м. януари 2017 г., м. януари 2018 г. и м. януари 2019 г., данъчни фактури за предоставеното на ВиК оператора изключително право на стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, със стойността на предоставените от оператора обобщени списъци на извършените инвестиции, а не със стойността на съответно приетото минимално ниво на инвестиции, защото няма фактически приети конкретни инвестиции с двустранно подписани приемо-предавателни протоколи.

ВиК операторът, също в тези данъчни периоди е издал данъчни фактури за предадени извършени инвестиции със стойността на извършените инвестиции по обобщените

негови списъци, преди обаче да са извършени процедурите на съответните комисии назначени от публичните собственици – държава и общини, без да са взети решения от съответните Общински съвети за придобиване на общинска собственост и без да са подписани двустранно приемо-предавателни протоколи за предаване конкретните активи на собствениците.

След като са били извършени посочените процедури в продължение на няколко месеца /5-6 мес./, там където не са били приети всички инвестиции, посочени от ВиК оператора в обобщените списъци, са били издавани от конкретния публичен собственик и от ВиК оператора данъчни кредитни известия, за достигане стойността на инвестициите фактически приети с подписаните вече приемо-предавателни протоколи.

Следователно публичните собственици през м. януари са приемали от ВиК оператора данъчни фактури за предадени извършени инвестиции във ВиК активи, без да е фактически извършен контрол по тях и без да е извършена процедурата с вземане на решения от общинските съвети и завършваща с подписване на приемо-предавателен протокол, т.е. контрола, приемане и одобряване на разходите за инвестиции и подписване на приемо-предавателни протоколи за конкретно приети инвестиции, следва да предхожда действието на ВиК оператора по издаване на данъчна фактура за предадени извършени инвестиции.

Ако няма фактическо предаване с подписан приемо-предавателен протокол за конкретни инвестиции, то ВиК оператора следва през м. януари да издава данъчна фактура за авансово плащане срещу предоставено му изключително право да стопанисва, поддържа и експлоатира ВиК системите и съоръженията, със стойността на приетото по договор минимално ниво на инвестициите.

Това, че ако вече четвърта година ВиК операторът и публичните собственици са приемали и фактурирали в обратна последователност извършените инвестиции, не означава, че това е правилния, нормативно изискуем начин.

Не считам за съобразено със ЗДДС и указанията на МРРБ, когато „целта е била съдействие към членовете на Асоциацията и ВиК оператора е представил на Областния управител, в качеството му на Председател на АВиК-Русе, въпросните обобщени списъци и в потвърждение на полезността на това негово действие към 05.02.2019 г. ВиК оператора е разменил фактури със 7 от общо 9 общини и държава – членове на АВиК-Русе“, със стойностите посочени в тези обобщени списъци, без да е извършен контрол по посочените там инвестиции и без да са подписани приемо-предавателни протоколи за конкретно приетите от тях.

Далеч съм от мисълта да злепоставям, обиждам или „правя внушение за некоректно поведение от страна на ВиКО“. Напротив, винаги и на момента съм изпълнявал изискванията на ВиК оператора във връзка с подписания Договор, но стремежът към максимално спазване на нормативните изисквания е стоял преди всичко.

Колкото до твърдението в писмо № К-521/12.02.2019 г. на „ВиК“ ООД-Русе за „нарушение на чл. 46 и чл. 56, ал. 3 от ПОДАВиК /ДВ, бр. 106 от 23.12.2014 г./“, считам, че не съм уронил ничии интереси. Твърдя, че българския тълковен речник и съдебната практика на която се позовавам в цитираното писмо са се произнесли, относно задължителните атрибути на съпроводително писмо и опис на приложения към него документи.

Нека не подменяме дискусиата за приемане и отчитане на инвестициите с дребнотемие. Нашата Асоциация по ВиК – Русе е флагман в реформата във водния сектор, след която плават останалите 28 асоциации, черпейки нашия опит, идеи и грешки.

С уважение,

ПЛАМЕН СПАСОВ

/П/

Главен секретар на Асоциацията по ВиК
на обособената територия, обслужвана от
„Водоснабдяване и канализация“ ООД - Русе